

lagene. Mindretallet maa med Erklæringen fremhæve, at den folkeretlige Opfattelse af Danmarks Højhedsret over hele Grønland vil kunne forrykkes baade ved Handlinger og Undladelser, et Forhold, der, hvis Overenskomsten slutes, opfordrer til Aarvaagenhed fra Regerings og Rigsdags Side i den kommende Tid.

Saa stor Vægt der ogsaa i sig selv maa tillægges en Udtalelse fra en Autoritet som Professor Jørgensen, maa Mindretallet dog beklage, at Udvalgets Flertal har fundet det rigtigt at nægte at fremme det af Mindretallet fremsatte Ønske om en Udtalelse i ovennævnte Henseende fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet. Mindretallet maa ligeledes beklage, at Flertallet har nægtet at imødekomme Mindretallets Krav om, at der, forinden Rigsdagen tog Bestemmelse med Hensyn til Overenskomstens Godkendelse, skulde indhentes en Udtalelse fra Sydgrønlands Landsraad. Denne Udtalelse ønskedes, som de under Udvalgsbehandlingen formulerede Spørgsmaal skarpt betonedede det, bestemt begrænset til to Punkter, nemlig Mulighederne for Besejling af Frederik den Sjettes Kyst og den erhvervmæssige Betydning for Grønlanderne af faste norske Fangststationer paa denne Kyst. Forespørgselen indeholdt derfor intet Forsøg paa at give Landsraadet en Indflydelse paa Afgørelsen af Rigsanliggender, som ogsaa af Mindretallet klart erkendes at ligge udenfor Raadets Opgave.

Som Sagen nu foreligger, er man da henvist til med Hensyn til disse Spørgsmaal at holde sig til de foreliggende Oplysninger, derunder særlig den af Styrelsen for Kolonierne i Grønland afgivne Besvarelse paa de samme ogsaa til Styrelsen rettede Spørgsmaal.

Besvarelsen er efter Mindretallets Opfattelse i høj Grad egnet til at bestyrke Betænelighederne ved det foreliggende Forslag til Overenskomst.

Om Besejlingsmulighederne hedder det:

- a) med Hensyn til Lindenowsfjorden, at de 4 ældste Kaptajner under Styrelsen har udtalt enstemmigt, at denne Fjord

ikke vil være vanskeligere at besejle med Damper eller Motorskib end f. Eks. Julianehaab;

- b) hvad den nordligere Del af Frederik den Sjettes Kyst angaar, at man kun har aarlige Erfaringer med Hensyn til Angmagssalik, men at denne Koloni siden dens Oprettelse 1894 har været besejlet regelmæssigt hvert Aar undtagen 1896 og 1907, og det menes, at Skibet sidstnævnte Aar kunde være kommet ind, hvis det havde ventet en kortere Tid udenfor Isranden, hvilket det ikke gjorde af Hensyn til, at det tillige skulde besejle Vestgrønland;
- c) hvad den mellem Lindenowsfjord og Angmagssalik liggende Kyststrækning angaar, hævdes det af de stedkendte Folk, at en Besejling her ikke er vanskeligere end ved Angmagssalik.

Overfor denne sagkyndige og autoritative Udtalelse kan den af Overenskomstens Forsvarere hævdede Opfattelse, at Frederik den Sjettes Kyst kun tilfældigt og lejlighedsvis er tilgængelig fra Havet, efter Mindretallets Anskuelse ikke opretholdes. Udtalelsen stemmer i øvrigt med en fra særlig sagkyndig norsk Side foreliggende, nemlig Gunnar Isaksens (norske geografiske Selskabs Aarvog 1919—21 S. 260): „Fra Angmagssalik og nedover til Kap Farvel har mange, kanske de fleste norske fangstskippere fanget klods under land. Det samme gælder de hvalbaater, som tilhørte de paa Island før hvalfredningen af 1915 stationerte selskaber. De fangede hval endog helt inde i de grønlandske fjorde.“ Saa vidt det kan skønnes efter de fra de danske Delegationsmedlemmer foreliggende Udtalelser, er disse under Forhandlingerne gaaet ud fra den ovennævnte urigtige Forudsætning med Hensyn til Besejlingsmulighederne. Ved det nu oplyste er saaledes paa dette Punkt en stiltiende Forudsætning for i hvert Fald en Del af Overenskomstens ubetingede Tilhængere bristet.

De af Mindretallet under Udkastets Behandling i Rigsdagen saavel i indævrende som i forrige Samling fremsatte